

STAROSTNIKI, STAROST, STARANJE

Starost je nekaj, kar vsi odlagamo, tako na individualni kot družbeni ravni. Dejstvo je, da tega obdobja ne želimo, a vseeno pride. Zato se je nanj pametno ustrezno pripraviti. Ker tako posamezniki kot družba odlagamo starost, nas le-ta ujame nepričakovano in zato predstavlja problem. Vstop med starostnike pomeni za posameznika globok rez v življenju. V moderni in/oz. v post-moderni družbi je odnos do starostnikov zelo specifičen: obravnava se jih kot breme. Tak status pa jim je pripisan zaradi nesposobnosti obravnavati jih kot nekja pozitivnega.

Tudi starostniki so lahko na nek poseben način produktivni. Pri njih je predvsem prisotne strah – strah pred starostjo, pred nadaljnim življenjem, pred zmanjšanjem fizičnih sposobnosti, pred devitalizacijo in v končni fazi tudi strah pred samo smrtjo.

Strah pred starostjo pa je prisoten tudi na kolektivni oz. družbeni ravni – ko se ljudje upokojijo, postanejo za družbo breme. Družba ne zna usmeriti socialnega potenciala starega razreda.

Starostnike najbolj zaboli občutenje odvečnosti, nekoristnosti, neproduktivnosti. Vendar ni nujno, da je tako. Mogoče je biti tudi kot starostnik družbeno koristen član družbe – preko svetovalnega dela, različni oblik pomoči in samopomoči. V Italiji so izvedli projekt, kjer so združili starostnike z mladostniki – študentje so pri ostarelih dobili sobe, v zameno pa so jim pomagali pri nakupovanju, se z njimi družili in pogovarjali. Izkazalo se je, da gre za obojestransko korist.

Socialne mreže v katere so starostniki vpeti, se načeloma vse bolj ožajo. Ni pa nujno tako, s pomočjo organizacije (ki pa večinoma na žalost resda šepa) bi se lahko tudi starostniki vključevali v različne družbene skupine.

Obstajajo pa tudi starostniki, ki potrebujejo pomoč in oskrbo:

1. kategorija starostnikov, ki jim pomoč nudijo v krogu družine, običajno skrbijo za to ženske,
2. kategorija starostnikov, ki nimajo nikogar, da bi skrbel zanje – ti pa morajo poiskati pomoč socialnih ustanov. Starostniki različno občutijo pomoč socialnih ustanov: nekaterim je všeč, ker imajo tako zagotovljene tudi socialne stike, drugi pa jo zavračajo, ker niso želeli zapustiti svojega stanovanja – in zato zelo trpijo.

Naloga družbe kot celote je biti sposobna organiziranja življenja starostnikov. Slovenija je na tem področju vsaj deloma zatajila, saj je nepripravljena (premalo kapacitet...).

Kaj družba lahko postori?

- izdela socialne programe za delo s starostniki,
- poskrbi za kapacitete,
- organizira oz. zgradi dnevne centre pomoči,
- samopomoč,
- civilna družba s civilnodružbenimi iniciativami, kjer bi starostniki lahko bili koristni.

Sociologija nasploh se starostniki zelo malo ukvarja